

EZAU PRODÁVÁ PRVOROZENSTVÍ

(1. ADVENT)

MODLITBA

Pane Bože náš, nebeský Otče, plný lásky a milosti, poslal jsi na svět svého Syna Ježíše Krista, aby hledal a spasil, co by muselo kvůli hříchu zahynout. Poslal jsi ho, aby hledal a spasil také každého z nás. Chválíme tě za tvoji nebeskou lásku.

Prosíme, připrav naše srdce svým svatým Duchem, abychom svého Spasitele pokorně a vděčně přijímali, kdykoli přichází, a radovali se z jeho příchodu. Posílej nám ho neustále ve slovu a svátostech, abychom v této časnosti žili s ním a pro něho a z něho, a po smrti s ním přebývali na věky věků.

Tobě, náš svatý Otče, buď se Synem a Duchem svatým sláva s chvála nyní i na věky věků. Amen.

I. ČTENÍ Z BIBLE

Genesis 25,19–34

II. ČTENÍ Z BIBLE

Židům 12,15–17

¹⁵ Dbejte na to, ať nikdo nepromešká Boží milost; ať se nerozбудí nějaký jedovatý kořen, který by nakazil mnohé. ¹⁶ Ať nikdo není nevěrný a bezbožný jako Ezau, který prodal prvorozenství za jediný pokrm. ¹⁷ Víte přece, že když se potom chtěl stát dědicem požehnání, byl odmítnut. Neměl už příležitost k nápravě, ačkoliv ji s pláčem hledal.

KÁZÁNÍ

EZAU PRODÁVÁ PRVOROZENSTVÍ

1. Chudák Ezau a bídák Jákob?

Slyšel jsem kohosi, jak říkal: „Chudák Ezau. Asi byl trochu těžkopádnější a méně bystrý. A měl mazaného bratra, který ho vychytrale podvedl. Však si všimněte: mazaně využije únavy svého bratra, který se sotva vleče a je na pokraji smrti, oloupí ho o prvorozenství, podvede ho. Ten by si zasloužil.“

Dalo by se říci, že na první pohled se to tak téměř jeví. Zapotřebí je ale proniknout hlouběji do smyslu příběhu a pak vidíme věci docela jinak.

Především už to, že jeden z bratrů je muž znalý lovu a muž pole, a druhý je muž bezúhonný (nebo taky mírný, spořádaný, kultivovaný) vyjadřuje hluboce jejich charakteristiku a zaměření. Nejde o zaměstnání, o to, co dělají, o lovce nebo pastýře. Jde o duchovní zaměření obou bratrů: muže pole a lovu a muže víry.

Muž lovu vyjadřuje něco pochybného, člověka, který nebere svou víru doopravdy. Možná, že starý výraz „světák“ by mohl vystihnout tuto skutečnost. Člověk soustředěný a zaměřený na věci tohoto světa.

I to, že Ezau dychtí po červeném jídle, vyjadřuje jeho životní postoj. Věř v moc přírody. Věř, že to červené je krev, která dodá sílu jeho znavenému tělu, že

se obcerství a obnoví. Nepočítá s tím, že obnovu a sílu dává životu jedině Bůh sám. Ezau není ubohé nevinátko, které naletělo svému mazanému bratru Jákobovi.

Jákob je na druhé straně líčen jako člověk, jemuž jde o víru, jemuž jde o zbožnost, jemuž na tom záleží. Jako člověk, který ví, že věřit je velká přednost, výsada, něco nesmírně cenného. Jako člověk, který usiluje o Boží požehnání, který chce za každou cenu tohoto požehnání dosáhnout a který dělá všechno možné, aby ho také dosáhl. Není to zápas o vnější výhody, je to úsilí o duchovní bohatství.

Aby získal duchovní bohatství, snaží se Jákob, jak může, dělá to, jak nejlépe umí. Dělá to ovšem podle svého nejlepšího umění: a podle toho to také vypadá a podle toho to také dopadá. Používá lest a lež vůči svému bratru a později i otci. Bere to do svých vlastních rukou a musí nést hořké následky toho, že neumí spoléhat na Boží čas a způsob naplnění jeho zaslíbení.

Neobdivuji Jákoba za to, jak to vzal do svých rukou, ale nelituji Ezaua, že se nechal, chudák, napálit. Jákob není podvodník, zneuživší slabosti svého bratra Ezaua. A Ezau není napálený ubožák, který je o trochu hloupější, a proto naletěl.

Jákob je člověk, kterému jde o Boží věci – proto ho obdivuji. Jákob ví, že věřit v Boha je sláva života. Ví, že být Božím dítětem, prvorozeným Božím, je největší čest a vyznamenání života. Ví, že nést požehnání stojí za to a že stojí za to o ně zápasit a bojovat. Ví, že usilovat o Boží království má cenu a smysl. Jde za velikým cílem a velikou vizí života.

Ezauovi nejde o nic než o kus žvance pro dnešní den. Nač je mu zítřek? Nač být i jen chvíli strádat pro vidinu Boží slávy a Božího požehnání? Proč hladovět, když je tu kouřící jídlo? Nač prvorozenství, když má trpět? Nač být Božím dítětem, když si za to nic nekoupím? Proč věřit, když se jako věřící stejně nemám lépe? Nač se modlit, nač přemýšlet nad Biblí, proč sloužit Bohu a lidem? Na co mi to je? To je Ezauova otázka.

Jákob a Ezau. Dva bratři, dvojčata – a přece tak zásadně rozdílní. Muž víry a muž žvance.

2. Kdo promrhá Boží milost, promrhá všechno

Epištola Židům používá Ezaua jako varovný příklad a říká velice tvrdě: „Nebudte nevěrní a bezbožní jako Ezau, který prodal prvorozenství za jediný pokrm“ (Žd 12,16). Kraličtí překládají dokonce: „Ať nikdo není smilník aneb ohyzdný jako Ezau.“ Nevěrec, bezbožník, smilník, ohyzdník – tak hodnotí Písmo Ezaův čin. Ezau vidí smysl života jen v materiálních věcech, jen v hmotném zabezpečení, jen v tom, co je pozemské. „Nač mi je to ostatní?“ ptá se Ezau i dnes.

Ezau je člověk, který vyrostl v církvi. Vyrostl v rodině, kde šlo o Boží věci. Není z pohanského prostředí. Asi bychom mohli říci: byl pokřtěn, doma mu vyprávěli příběhy z Bible, chodil na náboženství, do kostela, byl confirmován. Ale

nejde mu o duchovní věci. Pro jídlo, pro pohodlí, pro výhody, pro slávu, pro kariéru prodá prvorozenství, výsadu, ohromnou slávu – být Božím dítětem. Pro větší krajíc chleba je ochoten zradit a vzdát celý zápas o Boží království.

Jak mnozí dnes vyměnili své prvorozenství za pokrm. Jak je to skličující, že děti z věřících rodin často pohrdnou vším jako Ezau. A nemusí to být zrovna sláva a moc, stačí jen touha po „lepší“ životě, po větším bohatství, po větším pohodlí, po větších možnostech, aby lidé prodávali duchovní dědictví.

Apoštol používá Ezaua jako varování. Neprodávejte své prvorozenství. Dejte si pozor na to, čím žijete. Dívejte se kupředu, nežijte jen hladovým okamžikem. Neříkejte: „Nač mi je prvorozenství, když z toho stejně nic nemám? Nač mi je víra, poslušnost Bohu, jeho požehnání?“

Protože může přijít čas, kdy budete s pláčem hledat – a už nebude cesty zpět, jako nebyla pro Ezaua. Může přijít chvíle, že s hrůzou budete říkat: „Všechno zklamalo, kde je moje duchovní dědictví?“ a ono bude promarněno a promrháno.

Ezau je se svým hmotarstvím, které vidí jen věci dneška, velikým varováním. Je svědectvím o tom, že někdy není cesty zpět. Co byla platná lítost pěti pošetilých družiček, které neměly olej, aby svítily, když přišel ženich – a pak lítostivě stály před zavřenými dveřmi? Co byla platná Ezauova lítost?

Příběh o prodání prvorozenství přináší i tohle varování: Nelze spoléhat na to, že vždy bude možná lítost, že vždy bude cesta zpátky. Člověk může promrhat Boží milost, a promrhá všechno. A nenávratně.

Jsme v době adventu, který připomíná: Pán Ježíš přijde znovu. Přijde, aby přinesl věčný život svým prvorozeným, nositelům požehnání – a soud všem, kdo jeho milost promrhali. Teď je ale ještě šance. Získat prvorozenství, pokud je ještě nemáte. Znovu je získat, pokud jste je ztratili.

3. Bůh nabízí své prvorozenství nám všem

V případě obou bratrů, Jáкова a Ezaua, to bylo tak, že prvorozenství mohl získat pouze jeden – a druhý musel přijít zkrátka. Bůh své prvorozenství nabízí všem. To je poselství veliké naděje. Bůh nám nabízí, abychom se stali jeho dětmi, jeho prvorozenými. Když jeho nabídku přijmeme, neznamená to, že se na někoho nedostane. Bůh má pro všechny dost. Všichni mohou být jeho prvorozenými.

I to je věc, kterou nám advent připomíná. Ježíš přišel právě proto, aby nám nabídl Boží prvorozenství, Boží synovství, přišel, aby je nabídl nám všem.

Co s touto nabídkou děláme a uděláme?

Víme jako Jákob, že být Božím dítětem, Božím prvorozeným, je největší sláva a vyznamenání života? Víme jako Jákob, že nést požehnání stojí za to a že stojí za to o ně zápasit a bojovat? Víme jako Jákob, že usilovat o Boží království má cenu a smysl? Jdeme jako Jákob za velikým cílem a velikou vizí života? Žijeme a chceme žít jako prvorození?

Nebo je nám – přes všechnu naši zbožnost, přesto, že dnes sedíme v kostele na bohoslužbách – přece jenom bližší Ezau? Ezau – nebo Jákob? Jákob – nebo Ezau?

Pozvání ke Kristovu stolu je pozváním k přijetí Božího prvorozenství a pozváním k jeho obnově. Pozvání ke Kristovu stolu je otázka: Přijmeš prvorozenství, které ti Bůh nabízí – nebo je promrháš jako Ezau?

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Pane Bože, nechci být jako Ezau, který promrhál své prvorozenství. Chci být tvým dítětem. Obnov, prosím, moji víru, důvěru a lásku k tobě. Amen.

PŘÍMLUVNÁ MODLITBA

Pane a Bože náš, společně se k tobě obracíme a modlíme se:

Děkujeme, Pane, že smíme žít radostnou jistotou a očekáváním tvého příchodu. Prosíme, aby nám tato jistota a naděje dodávala sílu žít pro tebe a tvé království.

Prosíme, aby naděje tvého příchodu posilovala všechny, kdo jsou pronásledováni, vystaveni násilí, hrubosti, posměchu, protože jsou křesťané, protože tě přijali za Pána svého života.

Prosíme za naše rodiny, za naše milé a blízké, aby byli tvými prvorozenými. Prosíme, aby náš sbor byl místem svědectví a pozvání k tvému prvorozenství a společenstvím radosti tvých prvorozených.

Přimlouváme se za ty, kdo prodali své prvorozenství. Přiveď je zpět k sobě, dokud trvá čas tvé milosti a tvého pozvání.

Přimlouváme se za ty, kdo tvé prvorozenství neznají a nevědí o něm. Prosíme za ty, kdo jdou životem s pocitem marnosti a prázdnoty, bezcílnosti a nesmyslnosti. Kdo žijí bez spásy a naděje věčného života.

Prosíme, abychom nadcházející adventní dny uměli žít s tebou, bez zbytečného spěchu a starání. Daruj nám pokoj, radost a naději svých prvorozených dětí. Amen.

Michal Šourek, 27. 11. 2022